

مقاله پژوهشی

هم‌گرایی مدیریت و معماری در طراحی فضاهای کار اشتراکی: الگویی نوین برای بهره‌وری و تعامل

Doi: 10.30508/kdip.2025.492468.1121

حمیدرضا شیوائیان^۱

۱- کارشناسی ارشد مدیریت اجرایی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تهران (شاهرود)، شاهرود، ایران

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۹/۱۹

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۱/۱۱

صفحه: ۴۷ - ۵۹

چکیده

فضاهای کار اشتراکی به عنوان یکی از مهم‌ترین تحولات در محیط‌های کاری معاصر، پاسخی به تغییرات اجتماعی و نیازهای جدید حرفه‌ای هستند. این فضاها با ترکیب طراحی معماری و مدیریت، به بستری برای تعامل، خلاقیت و بهره‌وری تبدیل شده‌اند. با این حال، چالش‌هایی نظیر کمبود حریم خصوصی، کنترل نویز و مدیریت منابع، ضرورت بررسی دقیق‌تر این فضاها را ایجاد می‌کند. با رشد تقاضا برای فضاهای کار اشتراکی، نیاز به طراحی مؤثر و مدیریت هوشمندانه این فضاها بیش از پیش احساس می‌شود. درک ارتباط بین طراحی فضا و مدیریت منابع می‌تواند به ایجاد محیط‌هایی کارآمدتر و جذاب‌تر برای کاربران کمک کند. هدف اصلی این مقاله، بررسی هم‌افزایی معماری و مدیریت در طراحی فضاهای کار اشتراکی است. همچنین، شناسایی مؤلفه‌ها و شاخص‌های طراحی و ارائه راهکارهایی برای بهبود چالش‌های موجود از دیگر اهداف این پژوهش است. این پژوهش از روش مطالعه موردی و تحلیل تطبیقی بهره گرفته است. سه نمونه موفق از فضاهای کار اشتراکی (وی ورک^۱، ایمپکت هاب^۲ و وینگ^۳) بر اساس شاخص‌های طراحی و مدیریت تحلیل شده‌اند. یافته‌ها نشان می‌دهد که طراحی انعطاف‌پذیر، استفاده از فناوری‌های هوشمند و جامعه‌سازی هدفمند از عوامل کلیدی موفقیت این فضاها هستند. همچنین، مدل‌های کسب‌وکار پویا و راهبردهای بازاریابی نوآورانه نقش مهمی در جذب کاربران و افزایش بهره‌وری دارند. این مطالعه بر اهمیت تلفیق معماری و مدیریت برای ایجاد محیط‌های پایدار و کارآمد تأکید دارد.

کلمات کلیدی: فضای کار اشتراکی، طراحی معماری، مدیریت، نوآوری، مدل کسب‌وکار، تعامل اجتماعی، پایداری محیطی.

1- WeWork

2- Impact Hub

3- The Wing

۱- مقدمه

است. با افزایش نقش فضاهای کار اشتراکی در اقتصاد و جامعه، نیاز به طراحی محیط‌هایی که بتوانند تعامل، نوآوری و بهره‌وری را در کنار پاسخگویی به نیازهای فردی تقویت کنند، بیش از پیش احساس می‌شود. این فضاها با ترکیب طراحی معماری انعطاف‌پذیر و مدیریت منابع کارآمد، توانسته‌اند به مراکزی برای شبکه‌سازی، نوآوری و همکاری تبدیل شوند. با این حال، هنوز تحقیقات جامعی در زمینه همگرایی معماری و مدیریت برای دستیابی به این اهداف انجام نشده است. بررسی این همگرایی می‌تواند به بهینه‌سازی طراحی و مدیریت این فضاها و در نتیجه ارتقای کیفیت محیط کاری منجر شود. طراحی معماری و جنبه‌های مدیریتی فضاهای کار اشتراکی تاکنون به‌طور جداگانه در مطالعات مختلف بررسی شده‌اند، اما نیاز به تحقیقاتی که به همگرایی این دو حوزه بپردازد، همچنان محسوس است. این پژوهش تلاش دارد با بررسی مؤلفه‌های معماری و مدیریت، الگویی جامع برای طراحی و بهره‌برداری از فضاهای کار اشتراکی ارائه دهد که بتواند تعاملات اجتماعی و بهره‌وری کاربران را ارتقا بخشد.

اهداف تحقیق

تحلیل تأثیر عناصر معماری در تقویت تعاملات اجتماعی و بهره‌وری در فضاهای کار اشتراکی. بررسی الگوهای مدیریتی که می‌توانند در بهینه‌سازی استفاده از منابع و تعاملات کاربران در این فضاها مؤثر باشند. شناسایی روش‌هایی برای همگرایی معماری و مدیریت به‌منظور ایجاد یک مدل جامع و مؤثر برای طراحی و مدیریت فضاهای کار اشتراکی.

سؤالات تحقیق

چگونه می‌توان با استفاده از عناصر معماری، بهره‌وری و تعاملات اجتماعی را در فضای کار اشتراکی ارتقا داد؟ چه الگوهای مدیریتی می‌توانند به بهینه‌سازی بهره‌برداری و افزایش تعاملات در فضاهای کار اشتراکی کمک کنند؟

فضاهای کار اشتراکی در دهه‌های اخیر به‌عنوان یکی از تحولات نوآورانه در محیط‌های کاری، توجه بسیاری را به خود جلب کرده‌اند. این فضاها، مکان‌هایی هستند که افراد با تنوعی از زمینه‌ها و شغل‌ها، از کارآفرینان و استارت‌آپ‌ها گرفته تا تیم‌های کوچک و فریلنسرها، برای انجام فعالیت‌های خود و به اشتراک گذاشتن منابع از آن استفاده می‌کنند. برخلاف دفاتر سنتی، این فضاها امکان اشتراک‌گذاری منابع و همکاری مؤثر میان افراد و گروه‌های مختلف را فراهم کرده و به محیط‌هایی چندمنظوره و پویا تبدیل شده‌اند (اکمام سیدزکریا، جاجندران، روس و بریورا، ۲۰۱۸). در دوران پس از همه‌گیری کووید-۱۹ و افزایش تجربه کار از خانه، بازگشت به این فضاها نمایان‌گر تغییری بنیادی در نگرش نسبت به محیط‌های کاری است. این فضاها به دلیل انعطاف‌پذیری، کاهش هزینه‌ها و فراهم کردن محیطی برای تعاملات اجتماعی و حرفه‌ای، به گزینه‌ای محبوب تبدیل شده‌اند (باریچوا، کوبینا، و استپانوا، ۲۰۲۴). علاوه بر این، مفهوم فضای کار اشتراکی که ابتدا توسط برنارد دیکوون مطرح شد، به‌عنوان یکی از انواع «مکان‌های سوم» شناخته می‌شود که با ایجاد محیطی برای کار، تعامل و نوآوری، نقش مهمی در اقتصاد نوین ایفا می‌کند (گاندینی، ۲۰۱۵). طراحی این فضاها معمولاً شامل ایستگاه‌های کاری مجهز، اینترنت پرسرعت، فضاهای اجتماعی، امکانات کنفرانس و بخش‌های استراحت است (لوکمان، اکومادیو، و ویبوو، ۲۰۱۸). در دنیای امروز که تغییرات اقتصادی و اجتماعی با سرعت بالایی رخ می‌دهند، نیاز به محیط‌های کاری منعطف و خلاقانه که بتوانند بهره‌وری، تعامل و نوآوری را تسهیل کنند، بیش از پیش احساس می‌شود (شجاعی و پرتویی، ۲۰۱۵). فضای کار اشتراکی از منظر همگرایی معماری و مدیریت، الگویی نوین برای طراحی و اداره محیط‌های کاری ارائه می‌دهد که می‌تواند بهره‌وری و تعاملات اجتماعی را ارتقا بخشد. در این میان، استفاده بهینه از منابع مدیریتی و طراحی معماری متناسب با نیازهای کاربران، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار

1- Akmam Syed Zakaria, Gajendran, Rose, & Brewer

2- Bareicheva, Kubina, & Stepanova

3- Gandini

4- Lukman, Ekomadyo, & Wibowo

5- Shojaaee, & Partoee

ممود و تبیبی^۲ (۲۰۲۳) در مقاله «طراحی مؤثر فضای کار اشتراکی برای بهبود تجربه کاربران در نیجریه» تأکید کرده است که فضای کار اشتراکی به طور فزاینده‌ای به یک روش کاری ترجیحی در سطح جهانی تبدیل شده است. مهم‌ترین یافته این پژوهش از طریق پرسش‌نامه‌ها، نیاز شدید کاربران به تعامل در این فضاها و اهمیت آسایش حرارتی برای ارتقای بهره‌وری کارکنان بوده است. مایرز^۳ (۲۰۱۵) به بررسی ایجاد فضاها برای مشترک در دانشگاه آریزونا می‌پردازد و نقش این فضاها را در تشویق همکاری‌های بین‌رشته‌ای و توسعه ایده‌های نوآورانه بررسی می‌کند. این تحقیق بر اهمیت طراحی فضاها برای کار مشترک برای تسهیل تحقیق و تعاملات اجتماعی میان دانشجویان و اعضای هیئت علمی تأکید دارد. به ویژه، مقاله به چگونگی تأثیر فضاها برای انعطاف‌پذیر بر افزایش بهره‌وری و خلق ایده‌های جدید در محیط‌های دانشگاهی اشاره می‌کند و نقش چنین فضاها را در ارتقاء فرهنگ همکاری و نوآوری در جوامع آکادمیک را بررسی می‌نماید.

بر اساس دیدگاه موربست^۴ (۲۰۱۳)، هدف فضای کار اشتراکی ایجاد محیطی برای تعامل و همکاری میان افراد خلاق و کارآفرینان است. موربست همچنین به اهمیت همگرایی مدیریت و معماری در طراحی این فضاها اشاره دارد، جایی که مدیریت کارآمد با ایجاد فضاهایی که به نیازهای عملکردی و احساسی کاربران پاسخ می‌دهند، تعاملات اجتماعی را تقویت کرده و بهره‌وری را افزایش می‌دهد. این همگرایی از طریق برنامه‌ریزی دقیق، استفاده از نظریه‌های خلاقانه، و تأمین امکانات اجتماعی و حرفه‌ای، به ایجاد محیط‌هایی که الهام‌بخش کار خلاقانه هستند، کمک می‌کند. کابرال و ویندن^۵ (۲۰۱۶) به نقش مدیریتی این فضاها در تقویت تعاملات و نوآوری پرداخته است. این مطالعه نشان می‌دهد که مدیران فضاها برای کار اشتراکی از ابزارهایی مانند شبکه‌سازی، تنظیم تنوع کاربران، طراحی فضاهای تعاملی و ایجاد رویدادهای اجتماعی استفاده می‌کنند تا ارتباطات سازنده میان اعضا را تقویت کنند.

چگونه می‌توان همگرایی معماری و مدیریت را در طراحی و اداره فضاهای کار اشتراکی به گونه‌ای به کار گرفت که بهره‌وری و رضایت کاربران افزایش یابد؟

۲- مبانی نظری

فضاهای کار اشتراکی به عنوان یکی از تحولات نوآورانه در محیط‌های کاری، در سال‌های اخیر توجه زیادی را به خود جلب کرده‌اند. این فضاها که ابتدا برای استارت‌آپ‌ها و فریلنسرها طراحی شدند، اکنون به محیط‌هایی چندمنظوره تبدیل شده‌اند که به نیازهای مختلف کاربران پاسخ می‌دهند. مطالعات در این زمینه به دو حوزه اصلی طراحی معماری و مدیریت پرداخته‌اند، هرچند که این دو حوزه به طور فزاینده‌ای به هم وابسته شده‌اند و تعاملات متقابلی دارند.

بر اساس دیدگاه باریچوا و همکاران (۲۰۲۴) در مقاله‌ای با عنوان «فضای کار اشتراکی تابستانی به عنوان عنصری از محیط شهری راحت»، فضای کار اشتراکی یک قالب نسبتاً جدید اما بسیار محبوب از فضای عمومی در شهرها معرفی شده است. این فضاها با قابلیت‌هایی همچون دسترسی به اینترنت و پشتیبانی فنی برای دستگاه‌های الکترونیکی، به طور کامل برای کار طراحی شده‌اند، اما همچنان با محیط‌های طبیعی همچون پارک‌ها تفاوت دارند. لاکمن و همکاران (۲۰۱۸) در مقاله «جمع‌آوری گذشته و آینده شهر از طریق فضای کار اشتراکی» بیان کرده است که فضای کار مشترک به عنوان نوع جدیدی از فضای کاری، برآمده از نیازهای جامعه معاصر است. این فضاها زمانی می‌توانند روابط سودمند متقابل را شکل دهند که در ساختمان‌های قدیمی اما مناسب، به عنوان محل کار خلاق طراحی شوند. ایده اصلی این است که از طریق طراحی امکانات همکاری، گذشته (استفاده از ساختمان‌های قدیمی) و آینده (توسعه اقتصاد خلاق) به یکدیگر پیوند بخورند. این طراحی‌ها مبتنی بر نظریه «مکان سوم» ری اولدنبرگ^۱ و رویکردهای تطبیقی انجام شده‌اند.

- 1- Ray Oldenburg
- 2- Memud, & Tabibi
- 3- Myers
- 4- Moriset
- 5- Cabral & Winden

و کسب و کارهای کوچک توسعه یافتند و اکنون در صنایع مختلف از فناوری گرفته تا هنر و رسانه‌های دیجیتال کاربرد دارند (اسپینوزی^۳، ۲۰۱۲؛ جان و گراتون^۴، ۲۰۱۳).

مخاطبان: مطالعات نشان می‌دهند که ۵۴ درصد کاربران این فضاها را فریلنسرها، ۲۰ درصد را کارآفرینان و ۲۰ درصد را پیمانکاران مستقل تشکیل می‌دهند. این کاربران به دلایل مختلفی مانند دسترسی به زیرساخت‌های فنی، کاهش وظایف اداری و ایجاد شبکه‌های ارتباطی جذب این فضاها می‌شوند (فورتچس^۵، ۲۰۱۱).

ویژگی‌های فضای کار اشتراکی: ویژگی‌های برجسته این فضاها شامل موارد زیر است:

طراحی فضا برای تعامل: طراحی‌هایی شامل فضاهای باز، سالن‌های مشترک و دیوارهایی برای نمایش کارها که تعامل و گفتگو را تسهیل می‌کنند.

ابزارهای شبکه‌سازی: استفاده از ابزارهایی مانند رویدادهای شبکه‌سازی، ناهارهای مشترک و ابزارهای دیجیتال برای تقویت روابط بین کاربران.

مدیریت به‌عنوان رابط: مدیران فضاهای کار اشتراکی نقشی حیاتی در تسهیل ارتباطات، شناسایی نیازها و برقراری ارتباط میان اعضا و فرصت‌های خارجی ایفا می‌کنند (کربال و ویندن^۶، ۲۰۱۶).

انعطاف‌پذیری در استفاده: طراحی مناسب برای پاسخگویی به نیازهای مختلف کاربران (کاپدویلا^۷، ۲۰۱۳).
طبقه‌بندی فضاهای کار اشتراکی: فضاهای کار اشتراکی از نظر ساختار و عملکرد به انواع مختلفی تقسیم می‌شوند:
بر اساس نوع کاربران: شامل استفاده‌کنندگان تجهیزات^۸، یادگیرندگان^۹ و تعامل‌کنندگان اجتماعی^۸ (بلیندایزیک و فوت^۹، ۲۰۱۳).

بر اساس مالکیت: فضاهای دولتی، خصوصی و نیمه‌خصوصی با اهداف متفاوتی نظیر تقویت نوآوری یا حمایت از اشتغال (اسپینوزی، ۲۰۱۲).

روتکائوسکاس، دروزکین، چاشچین، روتکاسکا، و دمینا^۱ (۲۰۱۹) بر توسعه و استفاده از فضاهای انعطاف‌پذیر که می‌توانند برای اهداف مختلف مانند آموزش، کار گروهی و نوآوری به کار روند، تأکید دارد. مقاله همچنین به اهمیت استفاده از فناوری‌های مدیریتی و ابزارهای دیجیتال برای بهینه‌سازی عملکرد این فضاها و ایجاد فرصت‌های شبکه‌سازی و تعامل اجتماعی میان کاربران پرداخته است. این تحقیق بر نقش فضاهای کاری مشترک در تقویت همکاری‌های حرفه‌ای و ارتقاء فرهنگ کارآفرینی در جوامع آموزشی و کارآفرینی تأکید می‌کند. با وجود پیشرفت‌های قابل توجه، همچنان چالش‌هایی در این زمینه وجود دارد که نیاز به تحقیق بیشتر دارند. از جمله این چالش‌ها می‌توان به کمبود حریم خصوصی، کنترل نويز، مدیریت هزینه‌ها و منابع اشاره کرد. در این راستا، توجه به بهره‌برداری بهینه از منابع و ارائه خدمات مبتنی بر تکنولوژی‌های نوین، از اولویت‌های مطالعات آینده به شمار می‌رود.

پیشینه تحقیق نشان می‌دهد که فضاهای کار اشتراکی موفق به همگرایی بین معماری و مدیریت نیاز دارند. طراحی انعطاف‌پذیر، مدل‌های مدیریتی پویا و توجه به تعاملات اجتماعی از عوامل کلیدی موفقیت این فضاها هستند. با این حال، تحقیق بیشتر در زمینه پایداری مدل‌های مدیریتی و استفاده از فناوری‌های نوین می‌تواند به توسعه این حوزه کمک کند.

فضای کار اشتراکی، مفهومی نوظهور در چارچوب اقتصاد اشتراکی است که از دهه گذشته رشد چشمگیری داشته است (کاپادولیا^{۱۰}، ۲۰۱۳). این فضاها ترکیبی از محیط‌های کاری سنتی و مدرن هستند که اهدافی همچون تسهیل تعاملات اجتماعی، کاهش هزینه‌های اداری و تقویت خلاقیت را دنبال می‌کنند. از نظر تاریخی، این فضاها به‌عنوان پاسخی به نیازهای کارآفرینان مستقل، فریلنسرها

1- Rutkauskas, Dorozhkin, Chashchin, Rutkauskas, & Demina

2- Capdevila

3- Spinuzzi

4- Johns & Gratton

5- Foertsch

6- Utilizers

7- Learners

8- Socializers

9- Bilandzic, & Foth

فضاهای کار اشتراکی استفاده شد. این تحلیل به منظور ارائه چارچوبی برای بهبود و توسعه طراحی این فضاها انجام گرفت.

روش نمونه‌گیری: در این تحقیق، از روش نمونه‌گیری هدفمند برای انتخاب متخصصان استفاده شد. افراد با تجربه‌های تخصصی در دو حوزه معماری و مدیریت به منظور ارزیابی و تحلیل فضاهای کار اشتراکی انتخاب شدند. شرایط انتخاب شامل موارد زیر بود:

حداقل ۵ سال تجربه در زمینه تخصصی

مشارکت در پروژه‌های مرتبط با طراحی یا مدیریت فضاهای کار اشتراکی

انتشار مقالات علمی یا گزارش‌های معتبر در این حوزه در مجموع، ۱۵ متخصص (۸ نفر در حوزه معماری و ۷ نفر در حوزه مدیریت) برای مشارکت در تحقیق انتخاب شدند.

ابزار جمع‌آوری اطلاعات: برای جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه با مقیاس لیکرت ۵ نقطه‌ای (۱=بسیار کم اهمیت تا ۵=بسیار مهم) استفاده شد. پرسشنامه در دو بخش طراحی شد:

بخش اول: ارزیابی شاخص‌های طراحی فضاهای کار اشتراکی

بخش دوم: ارزیابی شاخص‌های مدیریتی

ابزار تحلیل داده‌ها

تحلیل دلفی: تحلیل داده‌های جمع‌آوری شده در دو مرحله انجام شد:

مرحله اول: جمع‌آوری نظرات اولیه و محاسبه میانگین امتیازات برای هر شاخص.

مرحله دوم: بازخورد نتایج مرحله اول به متخصصان برای اصلاح و بازنگری نظرات. این فرآیند تا رسیدن به اجماع نسبی ادامه یافت.

تحلیل آماری: از میانگین و انحراف معیار برای تحلیل داده‌های کمی استفاده شد تا شاخص‌های مهم شناسایی شوند.

بر اساس تمرکز حرفه‌ای: برخی فضاها به صنایعی خاص مانند فناوری یا هنر اختصاص دارند که امکان تبادل دانش تخصصی را فراهم می‌کند (گاندینی، ۲۰۱۵).

مزایا و چالش‌ها: مزایای این فضاها شامل تقویت یادگیری، تسهیل همکاری و ایجاد شبکه‌های اجتماعی است. با این حال، چالش‌هایی نظیر رقابت میان کاربران، خطر نشت دانش و کاهش امنیت شغلی نیز وجود دارد که می‌تواند تأثیرات منفی بر عملکرد کاربران داشته باشد (بانکن و فردریچ، ۲۰۱۶).

۳- روش تحقیق

این تحقیق با استفاده از یک روش ترکیبی (کیفی و کمی) به بررسی و تحلیل فضاهای کار اشتراکی پرداخته است. ترکیب این دو رویکرد به منظور دستیابی به درک جامع و دقیق‌تر از مؤلفه‌های معماری و مدیریتی در این فضاها انجام گرفته است. مراحل تحقیق به شرح زیر است:

مرور نظام‌مند منابع^۱: در این مرحله، تحقیقات پیشین در زمینه طراحی معماری، مدیریت فضا و فضاهای کار اشتراکی مورد بررسی قرار گرفتند. منابع از پایگاه‌های معتبر علمی استخراج شدند تا چارچوب نظری تحقیق تقویت و شاخص‌های طراحی و مدیریتی شناسایی شوند.

استفاده از تکنیک دلفی^۲: به منظور ارتقاء دقت تحلیل‌ها، از نظرات گروهی از متخصصان در زمینه معماری و مدیریت استفاده شد. این روش به صورت پرسشنامه‌ای چند مرحله‌ای برگزار شد و نتایج هر مرحله برای بهینه‌سازی یافته‌ها در مراحل بعدی مورد استفاده قرار گرفت.

تحلیل موردی^۳: سه نمونه موفق از فضاهای کار اشتراکی (وی‌ورک، ایمپکت هاب و وینگ) انتخاب و تحلیل شدند. این نمونه‌ها بر اساس ویژگی‌هایی نظیر مدل کسب‌وکار و شاخص‌های طراحی مورد ارزیابی قرار گرفتند.

ارزیابی تطبیقی^۴ و تحلیل داده‌ها با استفاده از SWOT: در نهایت، از تحلیل سوات برای شناسایی نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدها در طراحی و مدیریت

- 1- Gandini
- 2- Bouncken & Fredrich
- 3- Systematic Literature Review
- 4- Delphi Method
- 5- Case Study Analysis
- 6- Comparative Evaluation

تحلیل SWOT: نتایج حاصل از روش دلفی در قالب تحلیل سوات برای شناسایی نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدها در طراحی و مدیریت فضاهای کار اشتراکی سازماندهی شدند.

معرفی نمونه‌های موردی فضاهای کار اشتراکی:

در این بخش، سه نمونه برجسته از فضاهای کار اشتراکی با رویکردهای متفاوت معرفی می‌شوند:

۱. وی ورک (نیویورک، ایالات متحده آمریکا):

موقعیت: دفتر مرکزی وی ورک در نیویورک قرار دارد و در بیش از ۱۰۰ شهر در سراسر جهان شعبه دارد.

کانسپت‌های کلی:

طراحی مدرن و خلاقانه: استفاده از مبلمان مدرن، رنگ‌های زنده و فضاهای باز برای تشویق به همکاری. **امکانات متنوع:** ارائه امکاناتی مانند اتاق‌های جلسه، اینترنت پرسرعت، آشپزخانه‌های مجهز و فضاهای استراحت.

جامعه‌سازی: برگزاری رویدادها و برنامه‌های شبکه‌سازی برای تقویت ارتباطات بین اعضا.

وی ورک به عنوان یک نمونه برجسته از فضاهای کار اشتراکی، محیطی پویا و انعطاف‌پذیر را برای انواع کسب و کارها فراهم می‌آورد. طراحی مدرن و خلاقانه این فضاها، فرصت‌های زیادی برای همکاری و ارتباطات تجاری به وجود می‌آورد. (www.wework.com)

۲. ایمپکت هاب (وین، اتریش):

موقعیت: دفتر مرکزی ایمپکت هاب در وین قرار دارد و در بیش از ۵۰ کشور شعبه دارد.

کانسپت‌های کلی:

تمرکز بر نوآوری اجتماعی: حمایت از پروژه‌ها و کسب‌وکارهایی که به حل مسائل اجتماعی می‌پردازند. **جامعه‌محوری:** ایجاد شبکه‌ای از افراد همفکر برای تبادل ایده‌ها و همکاری.

پایداری محیطی: طراحی فضاها با استفاده از مواد بازیافتی

و دوستدار محیط زیست.

ایمپکت هاب، به عنوان یک فضای کار اشتراکی با تمرکز بر نوآوری اجتماعی، تلاش دارد تا محیطی حمایت‌گر برای کارآفرینان و سازمان‌های غیرانتفاعی فراهم کند که به حل مشکلات اجتماعی پرداخته و راه‌حل‌های پایدار را توسعه دهند. (https://impacthub.net)

۳. The Wing (نیویورک، ایالات متحده آمریکا):

موقعیت: شعب مختلف وینگ در شهرهای بزرگ ایالات متحده مانند نیویورک، واشنگتن دی‌سی و سانفرانسیسکو قرار دارند.

کانسپت‌های کلی

حمایت از زنان: ارائه فضایی امن و الهام‌بخش برای زنان حرفه‌ای.

طراحی زنانه: استفاده از رنگ‌ها و عناصر طراحی که به سلیقه زنان نزدیک است.

برنامه‌های آموزشی: برگزاری کارگاه‌ها و رویدادهای آموزشی برای توسعه مهارت‌های اعضا.

وینگ، به عنوان یک فضای کار اشتراکی ویژه زنان، هدف خود را بر اساس ایجاد محیطی امن و الهام‌بخش برای زنان حرفه‌ای و کارآفرینان قرار داده است. این فضا فرصت‌هایی برای رشد حرفه‌ای و ارتباطات اجتماعی زنان فراهم می‌آورد. (https://the-wing.com)

۴- یافته‌های تحقیق

استخراج مؤلفه‌ها و شاخص‌های مؤثر در طراحی فضای کار اشتراکی: این بخش به بررسی مؤلفه‌ها و شاخص‌هایی می‌پردازد که در طراحی یک فضای کار اشتراکی مؤثر هستند. این مؤلفه‌ها شامل جنبه‌های کالبدی، عملکردی، اجتماعی، حسی، معنایی و همچنین فناوری‌های موجود در این فضاها می‌شوند. درک دقیق این مؤلفه‌ها به طراحی بهینه فضای کار کمک می‌کند تا بهره‌وری، خلاقیت و تعاملات اجتماعی بهبود یابد. در جدول شماره (۱) نشان داده شده است.

جدول (۱): استخراج مؤلفه‌ها و شاخص‌های معماری موثر در طراحی فضای کار اشتراکی		
مؤلفه‌ها	توضیحات	منابع
کالبدی	۱- انعطاف‌پذیری طراحی: ایجاد فضاهای چندمنظوره برای تنظیم نیازها. ۲- نور طبیعی و روشنایی مصنوعی: تأثیر مستقیم بر روحیه و بهره‌وری. ۳- رنگ و بافت: انتخاب رنگ‌ها و بافت‌هایی که خلاقیت و آرامش را تقویت کنند. ۴- کیفیت هوای داخلی و تهویه: استفاده از سیستم‌های تهویه پیشرفته. ۵- استفاده از مواد پایدار: به‌کارگیری مصالح بازیافتی و پایدار در طرح	براون (۲۰۲۱)، چانگ و چن (۲۰۲۰)، شجاعی و پرتویی (۲۰۱۵)، ووس (۲۰۰۹)، گوو (۲۰۱۹)، موربست (۲۰۱۳)، میرز (۲۰۱۵)
عملکردی	۱- فضاهای کاری متنوع: ترکیب اتاق‌های متمرکز و مناطق باز. ۲- دسترسی به امکانات مشترک: تجهیز فضا به ابزارهای مختلف. ۳- دسترسی به فضاهای تیمی و فردی: ایجاد مناطق مناسب برای تعامل گروهی و تمرکز فردی، برای پاسخ به نیازهای متنوع کاربران.	براون (۲۰۲۱)، چانگ و چن (۲۰۲۰)، شجاعی و پرتویی (۲۰۱۵)، ووس (۲۰۰۹)، گوو (۲۰۱۹)، روتکاسکاس و همکاران (۲۰۱۹)
اجتماعی	۱- تسهیل تعاملات اجتماعی: ایجاد فضاهای مشترک و کافه‌ها. ۲- رویدادهای گروهی: فضاهایی برای جلسات و کارگاه‌ها. ۳- ایجاد حس تعلق: استفاده از عناصر محلی و فرهنگی در طراحی. ۴- حمایت از تعاملات غیررسمی: ایجاد فضاهایی مانند سالن‌ها و کافی‌شاپ‌ها برای ملاقات‌های غیررسمی. ۵- ترکیب فرهنگ و جامعه: استفاده از عناصر فرهنگی و تاریخی در طراحی برای تقویت حس تعلق و هویت محلی.	براون (۲۰۲۱)، ووس (۲۰۰۹)، گوو (۲۰۱۹)، جاکوبس (۲۰۱۷)، روتکاسکاس و همکاران (۲۰۱۹)، میرز (۲۰۱۵)
حسی و معنایی	۱- عناصر بصری جذاب: استفاده از دیوارهای سبز، پنجره‌های بزرگ. ۲- حس راحتی و آرامش: طراحی میلمان ارگونومیک و فضای استراحت. ۳- طراحی براساس تجربه کاربر: ایجاد فضاهایی که حس نوآوری، آرامش و انگیزه را تقویت کنند. ۴- استفاده از روشنایی و رنگ‌های متنوع برای تقویت خلق‌وخو و حس خلاقیت-	شجاعی و پرتویی (۲۰۱۵)، گوو (۲۰۱۹)، موربست (۲۰۱۳)، میرز (۲۰۱۵)
فناوری و هوشمندسازی	۱- دسترسی به فناوری‌های پیشرفته: تخته‌های دیجیتال و ابزارهای آنلاین. ۲- سیستم‌های مدیریت انرژی: کاهش هزینه‌ها با استفاده از فناوری‌های پایدار. ۳- سیستم‌های هوشمند مدیریت فضا: نظارت بر استفاده از فضا و تنظیمات خودکار برای بهبود بهره‌وری و کاهش هزینه‌ها. ۴- تسهیل کار دیجیتال: ارائه امکانات پیشرفته برای کار از راه دور، مانند اتصال به اینترنت سریع و ابزارهای ارتباطی آنلاین.-	شجاعی و پرتویی (۲۰۱۵)، چانگ و چن (۲۰۲۰)، جاکوبس (۲۰۱۷)، گوو (۲۰۱۹)، موربست (۲۰۱۳)، میرز (۲۰۱۵)

بررسی ارتباط بین مدیریت و معماری در فضای کار اشتراکی: در این بخش، به نقش مدیریت در بهبود عملکرد و کارایی فضای کار اشتراکی و هماهنگی میان دو حوزه مدیریت و معماری در راستای بهره‌وری اقتصادی و ارتقای تعاملات اجتماعی در فضای کار اشتراکی پرداخته می‌شود.

جدول (۲): بررسی ارتباط بین مدیریت و معماری در فضای کار اشتراکی		
جنبه	توضیحات	منابع
نقش مدیریت در بهبود فضای معماری	۱- ایجاد مدل‌های کسب‌وکار پایدار: اجاره میزها و خدمات جانبی برای بهینه‌سازی عملکرد. ۲- برگزاری رویدادها و شبکه‌سازی: تشویق به تبادل ایده‌ها و همکاری‌های مشترک. ۳- ادغام فناوری‌های مدیریتی: استفاده از ابزارهای دیجیتال برای مدیریت رزرو، دسترسی و امکانات فضا. ۴- تعریف نقش‌های اجتماعی: برگزاری برنامه‌های اجتماعی و کارگاه‌ها برای تقویت حس اجتماع و تعامل.	براون (۲۰۲۱)، گوو (۲۰۱۹)، روتکاسکاس و همکاران (۲۰۱۹)، موربست (۲۰۱۳)

چانگ و چن (۲۰۲۰)، ووس (۲۰۰۹)، روتکاسکاس و همکاران (۲۰۱۹)، موربست (۲۰۱۳)	۱- طراحی فضاهای انعطاف‌پذیر: کاهش هزینه‌ها و بهینه‌سازی منابع. ۲- بهبود تعاملات اجتماعی از طریق طراحی: افزایش نوآوری و همکاری‌های حرفه‌ای. ۳- طراحی اقتصادی و مصرف انرژی: کاهش هزینه‌های انرژی با استفاده از سیستم‌های مدیریت انرژی. ۴- ایجاد فضاهای چندعملکردی: ترکیب فضاهای کاری، آموزشی و اجتماعی برای بهره‌وری بیشتر.	تأثیر معماری بر بهره‌وری اقتصادی
اولدن برگ (۱۹۸۹)، شجاعی و پرتویی (۲۰۱۵)، موربست (۲۰۱۳)	۱- طراحی فضاهای خلاقانه: افزایش نوآوری از طریق طراحی رنگ‌ها و بافت‌ها. ۲- تأثیر معماری بر تعاملات انسانی: بهبود روابط اجتماعی و ایجاد شبکه‌های جدید. ۳- تقویت فرصت‌های تعامل تصادفی: طراحی مسیرها و فضای عبوری که به تعاملات غیررسمی بین کاربران منجر شود.	تعاملات اجتماعی و نوآوری

چالش‌ها و راهکارهای فضای کار اشتراکی

این بخش به چالش‌های رایج در طراحی و استفاده از فضاهای کار اشتراکی پرداخته و راهکارهایی برای مقابله با این چالش‌ها ارائه می‌دهد. مواردی چون حریم خصوصی، نویز، ازدحام و مسائل امنیتی در این فضاها از جمله مهم‌ترین چالش‌ها هستند. که چالش‌ها در جدول شماره (۳) قابل مشاهده است.

جدول (۳): چالش‌ها و راهکارهای فضای کار اشتراکی		
راهکارها	توضیحات	چالش‌ها
ایجاد فضاهای نیمه خصوصی با استفاده از پارتیشن‌ها و اتاق‌های کوچک برای تمرکز.	فضای باز ممکن است حریم خصوصی را کاهش دهد.	نبود حریم خصوصی
استفاده از پنل‌های جذب صدا، مواد آکوستیک و فناوری‌های حذف نویز.	نویز از تعاملات اجتماعی می‌تواند تمرکز را مختل کند.	کنترل نویز
استفاده از سیستم‌های هوشمند برای مدیریت رزرو فضا و نظارت بر تراکم کاربران.	ازدحام در فضای کار اشتراکی باعث کاهش کیفیت خدمات می‌شود.	مدیریت ازدحام
افزایش دسترسی به منابع کافی مانند اینترنت پرسرعت و تجهیزات جلسات آنلاین.	کمبود منابع مانند اینترنت پرسرعت، خط تلفن، منشی یا فضا برای جلسات.	تخصیص منابع ناکافی
نصب دوربین‌های نظارتی، کمد‌های قفل دار و سیاست‌های امنیتی، استفاده از فضای ابری خصوصی.	امنیت اطلاعات و تجهیزات در فضاهای اشتراکی ممکن است تهدید شود.	مسائل امنیتی

گرفته و اهمیت آن بر اساس نظرات متخصصان و عوامل مختلف مؤثر بر بهره‌وری و تعاملات اجتماعی کاربران ارزیابی شده است. این شاخص‌ها شامل ویژگی‌هایی مانند انعطاف‌پذیری فضا، نورپردازی، کیفیت هوا، طراحی ارگونومیک، فضاهای خصوصی و اشتراکی و هویت بصری هستند. امتیاز بالای برخی شاخص‌ها نشان‌دهنده تأثیر بیشتر آن‌ها در بهبود کیفیت محیط کار اشتراکی و رضایت کاربران است.

نتایج جامع تکنیک دلفی برای شاخص‌های طراحی فضای کار اشتراکی

این بخش به نتایج تحلیل تکنیک دلفی پرداخته است که نشان‌دهنده اولویت‌های شاخص‌های طراحی و مدیریتی در فضاهای کار اشتراکی است. در جدول‌های زیر، شاخص‌های طراحی و مدیریتی با اولویت‌های آنها و امتیازات میانگین در هر بخش آورده شده است. هر شاخص از طریق یک امتیازدهی ۵ امتیازی مورد بررسی قرار

جدول شماره (۴)، امتیازات هر شاخص به همراه توضیحات مربوطه را ارائه می‌دهد:

جدول (۴): نتایج جامع تکنیک دلفی برای شاخص‌های طراحی فضای کار اشتراکی		
شاخص	میانگین امتیاز	توضیح
انعطاف‌پذیری فضاها	۵ از ۴.۸	طراحی فضاهای چندمنظوره که قابل استفاده برای کار انفرادی، گروهی و رویدادها هستند، یکی از عوامل اصلی موفقیت فضاها کار اشتراکی است. این ویژگی بهره‌وری را افزایش داده و تنوع نیازهای کاربران را برآورده می‌کند.
نورپردازی و کیفیت هوا	۵ از ۴.۶	نور طبیعی و سیستم‌های تهویه مناسب به عنوان عوامل حیاتی در بهبود سلامت و تمرکز کاربران شناخته می‌شوند. استفاده از پنجره‌های بزرگ و تهویه هوشمند پیشنهاد شده است.
فضاهای خصوصی و اشتراکی	۵ از ۴.۵	تعادل میان فضاهای باز برای تعاملات اجتماعی و فضاهای خصوصی برای تمرکز چالشی اساسی است. طراحی باید شامل اتاق‌های کوچک قابل رزرو و فضاهای بزرگ اشتراکی باشد.
طراحی ارگونومیک	۵ از ۴.۳	مبلمان ارگونومیک و راحتی کاربران در طولانی‌مدت به عنوان اولویت اصلی در طراحی محیط‌های کاری مورد تأکید قرار گرفته‌اند. این ویژگی تأثیر مستقیم بر سلامت جسمی و رضایت کاربران دارد.
هویت بصری و جذابیت طراحی	۵ از ۴.۰	طراحی جذاب و هویت بصری فضا به عنوان عاملی برای جذب کاربران جدید معرفی شده است. البته برخی متخصصان اشاره کردند که این شاخص به اندازه دیگر عوامل اهمیت ندارد.

شاخص‌های مدیریت فضای کار اشتراکی

بهره‌وری فضای کار اشتراکی است. از جمله پیشنهادات متخصصان برای بهبود فضای کار اشتراکی، بهبود مدل‌های کسب‌وکار با انعطاف بالا، برگزاری رویدادهای اجتماعی و آموزشی، استفاده از ابزارهای هوشمند برای مدیریت هزینه‌ها، و جذب مخاطبان خاص از طریق بازاریابی هدفمند اشاره شده است. جدول شماره (۵)، امتیازات هر شاخص به همراه توضیحات مربوطه را ارائه می‌دهد.

این جدول به بررسی نتایج ارزیابی شاخص‌های مدیریت فضاهای کار اشتراکی پرداخته است. از جمله این شاخص‌ها می‌توان به مدل کسب‌وکار پویا، جامعه‌سازی و رویدادها، مدیریت هزینه و منابع، استراتژی‌های بازاریابی هدفمند و پایداری اشاره کرد. امتیازات بالا در این شاخص‌ها نشان‌دهنده اهمیت این عوامل در موفقیت تجاری و

جدول (۵): نتایج جامع تکنیک دلفی برای شاخص‌های مدیریت فضای کار اشتراکی		
شاخص	میانگین امتیاز	توضیح
مدل کسب‌وکار پویا	۵ از ۴.۷	تنوع در خدمات (مانند اجاره کوتاه‌مدت و خدمات جانبی) و انعطاف در بسته‌های اشتراکی به عنوان عوامل کلیدی موفقیت شناخته شد. مدل‌های کسب‌وکار باید توانایی پاسخگویی به نیازهای مختلف کاربران را داشته باشند.
جامعه‌سازی و رویدادها	۵ از ۴.۵	برگزاری رویدادهای آموزشی، شبکه‌سازی و اجتماعی به عنوان یکی از مؤثرترین راهکارها برای ایجاد ارتباطات پایدار بین کاربران شناخته شد.
مدیریت هزینه و منابع	۵ از ۴.۴	مدیریت هزینه‌ها و منابع برای ارائه خدمات با کیفیت بالا و قیمت مناسب ضروری است. ابزارهای هوشمند مدیریت منابع نیز به عنوان یک راهکار پیشنهاد شد.
استراتژی‌های بازاریابی هدفمند	۵ از ۴.۳	بازاریابی هدفمند برای جذب مخاطبان خاص (مانند استارت‌آپ‌ها یا فریلنسرها) یکی از نقاط تمرکز متخصصان بود.
پایداری و استفاده از فناوری‌های نوین	۵ از ۴.۲	استفاده از فناوری‌های هوشمند برای بهینه‌سازی فضا و مدیریت مصرف انرژی به عنوان یک شاخص مهم اما نسبتاً کمتر اولویت‌دار مطرح شد.

شبکه‌سازی می‌تواند باعث تقویت ارتباطات بین کاربران و افزایش تعاملات شود و به طور غیرمستقیم نیز موجب فرهنگ‌سازی استفاده از این فضاها خواهد شد.

فضاهای خصوصی و اشتراکی: تعادل میان فضاهای باز برای تعاملات اجتماعی و فضاهای خصوصی برای تمرکز، یکی از چالش‌های طراحی است. ایجاد اتاق‌های قابل رزرو و سالن‌های باز برای پاسخ به نیازهای متنوع کاربران ضروری است.

مدیریت هزینه و منابع: مدیریت منابع و هزینه‌ها برای ارائه خدمات با کیفیت در کنار قیمت مناسب اهمیت دارد و باید از فناوری‌های نوین در این زمینه استفاده شود.

مقایسه تطبیقی نمونه‌های موردی موفق فضای کار

اشتراکی

این جدول به تحلیل سه نمونه موفق فضای کار اشتراکی (وی ورک، ایمپکت هاب و وینگ) می‌پردازد. در این تحلیل، مؤلفه‌های طراحی، مدیریت منابع، مدل کسب‌وکار، و استراتژی‌های بازاریابی مورد بررسی قرار گرفته‌اند تا نقاط قوت، نقاط ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای هر نمونه مشخص شوند. که در جدول شماره (۶) نشان داده شده است.

در این بخش، نتایج حاصل از تحلیل تکنیک دلفی نشان‌دهنده اولویت‌بندی شاخص‌های طراحی و مدیریت برای فضاهای کار اشتراکی است که توسط ۱۵ متخصص در حوزه معماری و مدیریت انجام شده است. این تحلیل به شفافیت و دقت در شناسایی عواملی که بیشترین تأثیر را بر بهره‌وری کوتاه‌مدت این فضاها دارند، کمک کرده است. طبق نتایج، شاخص‌های طراحی و مدیریتی به ترتیب اولویت‌بندی شدند.

انعطاف‌پذیری فضاها: این شاخص به‌عنوان مهم‌ترین عامل شناخته شد. طراحی فضاهای چندمنظوره که امکان استفاده از آنها در شرایط مختلف (انفرادی، گروهی، رویدادها) فراهم باشد، نقش حیاتی در موفقیت فضاهای کار اشتراکی دارد.

مدل کسب‌وکار پویا: تنوع در خدمات و انعطاف در بسته‌های اشتراکی، به‌ویژه برای پاسخگویی به نیازهای مختلف کاربران، یکی از کلیدی‌ترین عوامل موفقیت در مدیریت این فضاها است.

نورپردازی و کیفیت هوا: این عوامل به‌ویژه تأثیر زیادی بر سلامت و تمرکز کاربران دارند و باید در طراحی اولیه فضاها در نظر گرفته شوند.

جامعه‌سازی و رویدادها: برگزاری رویدادهای اجتماعی و

جدول (۶): مقایسه تطبیقی نمونه‌های موردی موفق فضای کار اشتراکی

نمونه	مؤلفه تحلیل	نقاط قوت ^۱	نقاط ضعف ^۲	فرصت‌ها ^۳	تهدیدها ^۴
وی ورک	طراحی فضا	طراحی مدرن و انعطاف‌پذیر؛ فضاهای چندمنظوره.	هزینه‌های طراحی و نگهداری بالا.	افزایش تقاضا برای فضاهای چندمنظوره.	افزایش رقبا در بازار مشابه.
	مدیریت منابع	شبکه گسترده جهانی؛ پشتیبانی قوی.	وابستگی به منابع مالی خارجی.	گسترش در بازارهای در حال توسعه.	نوسانات اقتصادی و کاهش سرمایه‌گذاری.
ایمپکت هاب	طراحی پایدار	تمرکز بر نوآوری اجتماعی؛ استفاده از مواد بازیافتی.	محدودیت در بودجه برای طراحی پیشرفته.	افزایش توجه به طراحی پایدار.	هزینه‌های بالای مواد پایدار.
	استراتژی بازاریابی	جامعه‌محوری قوی و جذب مخاطبان هدف.	عدم تطابق با نیاز کاربران عمومی.	گسترش شبکه‌های اجتماعی محلی.	رقابت از سوی پلتفرم‌های دیجیتال.
وینگ	تمرکز بر گروه هدف	طراحی خاص برای زنان حرفه‌ای.	محدودیت در جذب مخاطبان متنوع.	افزایش حمایت از کارآفرینی زنان.	محدودیت فرهنگی در برخی کشورها.
	مدل کسب‌وکار	ارائه خدمات خاص و آموزشی.	وابستگی به مشتریان خاص با بودجه بالا.	توسعه خدمات در بازارهای بین‌المللی.	رقابت در بازار محدود خدمات ویژه.

- 1- Strengths
- 2- Weaknesses
- 3- Opportunities
- 4- Threats

۵- نتیجه‌گیری

منجر به افزایش رضایت و بهره‌وری می‌شود. فضاهای کار اشتراکی با چالش‌هایی مانند کمبود حریم خصوصی، کنترل نوبت و مدیریت منابع مواجه هستند. این مشکلات معمولاً در فضاهای عمومی و باز مشاهده می‌شوند. با این حال، استفاده از فناوری‌های هوشمند و طراحی پایدار می‌تواند این چالش‌ها را به فرصت‌هایی برای رشد و ارتقاء تجربه کاربری تبدیل کند. به‌عنوان مثال، استفاده از هوش مصنوعی و ابزارهای دیجیتال برای مدیریت منابع و زمان‌بندی فضای اشتراکی، تجربه کاربری را بهبود می‌بخشد.

در عصر دیجیتال و جهانی‌شدن، فضاهای کار اشتراکی دیگر تنها محلی برای انجام کار نیستند؛ بلکه به بستری برای نوآوری، پایداری و تعامل اجتماعی تبدیل شده‌اند. این فضاها نشان داده‌اند که چگونه همگرایی معماری و مدیریت می‌تواند به خلق محیط‌هایی سودمند برای افراد و کسب‌وکارها منجر شود و امکان نوآوری را برای کاربران فراهم آورند. موفقیت این فضاها وابسته به توانایی در تطبیق با نیازهای متغیر کاربران، ارائه ارزش افزوده منحصر به فرد و مدیریت بهینه منابع است. این مقاله الگویی جامع و کاربردی برای تحلیل و طراحی این فضاها ارائه داد که می‌تواند به مدیران و معماران فضاهای کار اشتراکی در خلق محیط‌هایی مؤثرتر و جذاب‌تر کمک کند.

پیشنهادات کاربردی بر اساس یافته‌ها

بر اساس نتایج به‌دست‌آمده از تکنیک دلفی و اولویت‌بندی شاخص‌ها، پیشنهادات زیر برای بهبود طراحی و مدیریت فضاهای کار اشتراکی ارائه می‌شود: تمرکز بر انعطاف‌پذیری: طراحی فضاهایی با امکان استفاده چندمنظوره (مانند اتاق‌های چندمنظوره و فضاهای مشترک و خصوصی) که از بهره‌وری بیشتر و جذابیت بالاتر فضاها پشتیبانی کند.

سرمایه‌گذاری در جامعه‌سازی: برگزاری رویدادهای اجتماعی، آموزشی و شبکه‌سازی برای تقویت ارتباطات بین کاربران و ایجاد شبکه‌های حرفه‌ای.

استفاده از فناوری هوشمند: بهره‌برداری از سیستم‌های هوشمند برای بهینه‌سازی منابع، کاهش هزینه‌ها و مدیریت بهتر انرژی.

فضاهای کار اشتراکی، به‌عنوان یکی از نوآورانه‌ترین تحولات در محیط‌های کاری معاصر، به نقطه تلاقی میان مدیریت و معماری تبدیل شده‌اند. این فضاها نه تنها پاسخی به تغییرات اجتماعی و نیازهای حرفه‌ای هستند، بلکه بستری پویا برای ایجاد تعاملات اجتماعی، افزایش خلاقیت و بهره‌وری فراهم می‌کنند. این پژوهش با تحلیل مؤلفه‌های طراحی و استراتژی‌های مدیریت نشان داد که چگونه طراحی و مدیریت مؤثر می‌توانند به موفقیت این فضاها کمک کنند. طراحی فضای کار اشتراکی به‌عنوان ابزاری برای مدیریت مؤثر و افزایش بهره‌وری به‌کار می‌رود. استفاده از طراحی مدولار و انعطاف‌پذیر، علاوه بر کاهش هزینه‌ها، به بهینه‌سازی استفاده از منابع نیز کمک می‌کند. نوآوری مناسب، مبلمان ارگونومیک و فضاهای متنوع برای فعالیت‌های مختلف، بهره‌وری کاربران را افزایش می‌دهند. همچنین، طراحی فضاهای تعاملی، تبادل اطلاعات و همکاری میان افراد را تسهیل کرده و محیطی پویا و خلاقانه ایجاد می‌کند.

مدل‌های کسب‌وکار در فضاهای کار اشتراکی باید بر اساس نوآوری و انعطاف‌پذیری بنا شوند تا به بهینه‌سازی بهره‌برداری و افزایش تعاملات کمک کنند. نمونه‌هایی مانند: وی ورک، ایمپکت هاب، و وینگ نشان دادند که ترکیب اجاره فضا با ارائه خدمات جانبی (مانند رویدادهای شبکه‌سازی و بسته‌های خدماتی) می‌تواند جذابیت و پایداری مالی فضاها را افزایش دهد. همچنین، ایجاد جوامع متعامل با تمرکز بر پشتیبانی از گروه‌های خاص، مانند وینگ (با تمرکز بر زنان حرفه‌ای)، به مزیت رقابتی تبدیل شده و فرصت‌های همکاری و رشد برای کاربران فراهم می‌آورد. همگرایی معماری و مدیریت در فضاهای کار اشتراکی، به‌طور مستقیم بر بهره‌وری و رضایت کاربران تأثیر دارد. طراحی‌های انعطاف‌پذیر و سازگار با نیازهای مختلف کاربران، همراه با مدل‌های مدیریتی متنوع و رویدادهای شبکه‌سازی، فضایی ایجاد می‌کنند که هم از نظر عملکردی و هم از نظر اجتماعی موفق باشد. معماری باید فراتر از زیبایی‌شناسی، به ابزاری برای مدیریت مؤثر تبدیل شود. ترکیب این دو عنصر، با توجه به نیازهای کاربران و ارائه فضایی متناسب با فعالیت‌های آنان،

توجه به نورپردازی و کیفیت هوا: به عنوان اولویت در طراحی اولیه فضاها، استفاده از پنجره‌های بزرگ، سیستم‌های تهویه مناسب و نور طبیعی.

تقویت مدل‌های کسب‌وکار: ارائه بسته‌های خدماتی متناسب با نیازهای مختلف کاربران (مانند استارت‌آپ‌ها و فریلنسرها).

منابع:

- 1-Akmam Syed Zakaria, S., Gajendran, T., Rose, T., & Brewer, G. (2018). Contextual, structural and behavioural factors influencing the adoption of industrialised building systems: A review. *Architectural Engineering and Design Management*, 14(1-2), 3-26.
- 2-Bareicheva, M. A., Kubina, E. A., & Stepanova, N. R. (2024). Summer coworking as an element of a comfortable urban environment. In *E3S Web of Conferences* (Vol. 474, p. 01063). EDP Sciences.
- 3-Bilandzic, M., & Foth, M. (2013). Libraries as coworking spaces: Understanding user motivations and perceived barriers to social learning. *Library hi tech*, 31(2), 254-273.
- 4-Bouncken, R. B., & Fredrich, V. (2016). Good fences make good neighbors? Directions and safeguards in alliances on business model innovation. *Journal of Business Research*, 69(11), 5196-5202.
- 5-Brown, J. (2021). An Exploration of Home Office Design and Its Effect on Stress Reduction, Happiness, and Productivity for Working Mothers' Well-being during COVID-19.
- 6-Cabral, V., & Winden, W. V. (2016). Coworking: an analysis of coworking strategies for interaction and innovation. *International Journal of Knowledge-Based Development*, 7(4), 357-377.
- 7-Capdevila, I. (2013). Knowledge dynamics in localized communities: Coworking spaces as microclusters. Available at SSRN 2414121.
- 8-Chang, S. E., & Chen, Y. (2020). When blockchain meets supply chain: A systematic literature review on current development and potential applications. *Ieee Access*, 8, 62478-62494.
- 9-Foertsch, C. (2011). The coworker's profile. Retrieved 04 14, 2012, from *Deskmag*: <http://www.deskmag.com/en/the-coworkers-global-coworking-survey>, 168.
- 10-Gandini, A. (2015). The rise of coworking spaces: A literature review. *ephemera*, 15(1), 192-205.

- 11-Gou, Z. (2019). Human factors in green building: Building types and users' needs. *Buildings*, 9(1), 17.
- 12-Impact Hub. (n.d.). About us. Retrieved from <https://impacthub.net>
- 13-Jacobs, J. (2017). Managing the creative process within graphic design firms: a literature review. *Dialectic*, 1(2).
- 14-Johns, T., & Gratton, L. (2013). The third wave of virtual work. *Harvard business review*, 91(1), 66-73.
- 15-Lukman, Y. A., Ekomadyo, A. S., & Wibowo, A. S. (2018, May). Assembling the Past and the Future of the City through Designing Coworking Facilities. In *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science* (Vol. 158, No. 1, p. 012051). IOP Publishing.
- 16-Memud, M. W., & Tabibi, B. (2023). Effective Design of Coworking Spaces to Improve Users' Experience in Lagos State, Nigeria. *Art and Design Review*, 11(2), 80-103.
- 17-Moriset, B. (2013). Building new places of the creative economy. The rise of coworking spaces.
- 18-Myers, J. (2015). Creating collaborative spaces at the university of Arizona: ways to encourage interdisciplinary research and ideas.
- 19-Oldenburg, R. (1989). The Great Good Place (New York: Paragon House). *Thomsen et. Al.(1998) at <http://informationr.net/ir/4-1/paper50.html> Retrieved on, 1, 2008.*
- 20-Rutkauskas, T. K., Dorozhkin, Y. M., Chashchin, M. R., Rutkauskas, K. V., & Demina, Y. V. (2019). The foundation of the development of coworking spaces and entrepreneurship education in Russia. *Journal of Entrepreneurship Education*, 22(4), 1-15.
- 21-Shojaee, M., & Partoee, Y. (2015). Smart solutions in coworking environments: A case study on resource management. *International Journal of Technology and Design*, 9(1), 56-65.
- 22-Spinuzzi, C. (2012). Working alone together: Coworking as emergent collaborative activity. *Journal of business and technical communication*, 26(4), 399-441.
- 23-The Wing. (n.d.). Creating safe spaces for women professionals. Retrieved from <https://the-wing.com>
- 24-WeWork. (n.d.). Our story. Retrieved from <https://www.wework.com>

©Authors, Published by Journal of Intelligent Knowledge Exploration and Processing. This is an open-access paper distributed under the CC BY (license <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

